

Бана Милосављевића 8/II
e-mail: azors.kabinet@blic.net; www.azors.rs.ba
телефон: +387 51 228-910; 228-920

St. Bana Milosavljevića 8/II
e-mail: azors.kabinet@blic.net; www.azors.rs.ba
phone/fax: +387 51 228-910; 228-920

ЈИБ: 4402286750007; МВ: 01998757

жиро рачун: НЛБ Развојна банка 562-099-00018925-76; Комерцијална банка 571-010-00001176-28

Broj: 06-603-4/10

Dana 31.12.2010. године

На основу ovlašćenja iz člana 2. Pravilnika o ombudsmanima u osiguranju ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 101/07 i 10/09), Ombudsman u osiguranju donosi:

О П Ш Т У П Р Е П О Р У К У

Postupanja prije zaključivanja ugovora o osiguranju – predugovorno informisanje

Iz komunikacije sa strankama koje su se obraćale Kancelariji ombudsmana u osiguranju za pomoć pri ostvarivanju odstetnih zahtjeva, uočeno je da do nesuglasica i sporova u realizaciji ugovora, dolazi, između ostalog, i zbog toga što, prilikom zaključivanja ugovora o osiguranju, nisu poštovani propisi i preduzete potrebne radnje. To ima za posljedicu da stranka nije dovoljno informisana o svojim pravima i obavezama iz ugovora.

Između ugovornih strana, nakon zaključivanja ugovora o osiguranju, ostaje mnogo nejasnoća u vezi sa bitnim elementima ugovora: predmetom osiguranja (obimom i sadržajem osiguravajućeg pokrića) i pravima i obavezama ugovornih strana. Nejasnoće su posebno izražene u pogledu osiguranih rizika i uslova pod kojima osiguravajuće pokriće važi, odnosno u pogledu rizika koji su isključeni.

Naknadno tumačenje ugovornih odredbi, odnosno uslova osiguranja, a koje su trebale biti rastumačene i jasne prije zaključivanja ugovora, ne doprinosi međusobnom povjerenju između davalaca i korisnika usluga osiguranja. Posebno nije u skladu sa dobrom praksom u osiguranju, da ovo tumačenje uslijedi nakon nastupanja osiguranog slučaja, što je često uzrok sporova. Pored toga, ovakva ponašanja stvaraju negativnu sliku o konkretnom društvu za osiguranje, ali i djelatnosti osiguranja uopšte.

Obaveza društva za osiguranje da stranku upozna sa sadržajem ugovora, obimom i sadržajem osiguravajućeg pokrića (pokrivenim i nepokrivenim rizicima), uslovima pod kojima se isto realizuje, propisana je Zakonom o obligacionim odnosima i nije samo predaja uslova osiguranja, kao sastavnog dijela ugovora o osiguranju, prilikom zaključenja ugovora.

Odredbama članova 23. i 24. Zakona o društvima za osiguranje ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 17/05, 1/06, 64/06 i 74/10, u daljem tekstu: Zakon), regulisano je pitanje predugovornog informisanja u cilju zaključenja ugovora o osiguranju, a koje odredbe su u funkciji zaštite osiguranika. Kršenje ovih odredbi o zaštiti osiguranika, kvalifikovano je kao prekršaj u članu 77a. stav 1. tačka f. Zakona, za koji je u stavu 1. istog člana propisana novčana kazna u iznosu od 10.000,00 – 40.000,00 KM za pravno i 2.500,00 – 10.000,00 KM za odgovorno lice, u stavu 2. istog člana.

Takođe, nesporazumi i sporovi se ne bi događali, ili bi se događali u manjoj mjeri, ukoliko bi se poštovale odredbe Kodeksa poslovne etike društava za osiguranje u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: Kodeks), prije zaključivanja ugovora o osiguranju.

Kodeks, između ostalih, sadrži i odredbu koja obavezuje društvo za osiguranje, kao „moćniju stranu“, da kod ugovaranja osiguranja, odnosno zaključivanja ugovora o osiguranju, na jasan i

nedvosmislen način, upozna stranku sa vrstom i sadržajem ugovora o osiguranju, obimom i sadržajem osiguravajućeg pokrića, uslovima pod kojima se isto realizuje i naročito o opštim i posebnim uslovima osiguranja.

Kodeks sadrži i sljedeću odredbu: „Društvo, prije zaključivanja ugovora o osiguranju, stranku potpuno i tačno obavještava o sadržaju uslova osiguranja, tarifi premija, mogućnostima zaštite i načinu ostvarivanja prava i obaveza iz ugovora o osiguranju, kao i o drugim pitanjima u pogledu obavljanja poslova osiguranja, odnosno prilagođava zaštitu potrebama stranke.“

Kršenjem Kodeksa, odnosno nedopuštenim ponašanjima, smatraju se, između ostalih, sljedeća ponašanja:

- nepostupanje u skladu sa zakonskim i drugim propisima i Kodeksom, kod zaključenja ugovora o osiguranju, a posebno zaključivanje ugovora o osiguranju bez predočavanja uslova ugovora o osiguranju, čime je druga „slabija ugovorna strana“, ostala neinformisana ili u zabludi, u vezi sa odredbama tog ugovora;
- neobavještavanje stranke o opštim i posebnim uslovima osiguranja, franšizama, samopridržaju, premijama i drugim elementima važnim za opredjeljivanje stranke da zaključi ugovor;
- prevarne radnje sa ciljem dovođenja stranke u zabludu u vezi sa zaključenim ugovorom o osiguranju, obimom i sadržajem osiguravajućeg pokrića, kao i načina realizacije prava iz ugovora.

Potrebno je da, bez odgađanja i na prikidan način, ukoliko se navedena nekorektna ponašanja odnose na vaše društvo za osiguranje, uspostavite mehanizme za primjenu člana 23. i 24. Zakona, te odredaba Kodeksa, kako bi lica koja zaključuju ugovore o osiguranju, u ime i za račun društva, bila obavezana da postupaju zakonito u odnosu na lice koje traži osiguravajuće pokriće za svoje rizike.

Ljiljana Sokolić

Dostavljeno:

1. svim društvima za osiguranje i filijalama iz FBiH,
2. internet stranica,
3. a/a.

Kopija: Agenciji za osiguranje Republike Srpske